

CONSPECTUS OMNIUM CAPITUM ET PARAGRAPHORUM.

C A P U T I.

De Natura Statuque hominum morali.

- §.
1 Naturae notatio et definitio.
2 Datur natura aeterha.
3 Necessaria et independens.
4 Immutabilis porro, simplex atque infinita etc.
5 Ab hoc mundo,
6 Ac quibusunque eius elementis diuersa, quae dicitur Deus.
7 Quod et aliis argumentis probari solet.
8 Cur iam naturae Auctor Deus, iam vires mundi motrices;
9 Jamque vis cuiusvis entis propria, immo et eiusdem essentia tam possibilis, quam existens, naturae nominentur.
10 Naturale quid dicatur.
11 Hominis naturale vnde sit deriuandum.
12 (1) Quoad Corpus.
13 Hoc suas habet motus regulas.
14 Vnde illius perfectio, aut imperfectio.
15 Nec non bonum, malumque intelligitur.
16 Et (2) quoad animam generatim.
17 Vel intuitu (a) perceptio- num,
18 Vel (b) phantasiae.
- §.
19 Quae varie adiuuari, ac impediri potest.
20 Vel (2) facultatis appetendi, aut auersandi sensituae.
21 Istam boni et mali representationes impellunt.
22 Varique stimuli naturales.
23 Cum propensionibus adsci- tatiis, haud confundendi.
24 Quomodo appetitio; aut auersatio in affectus aheant.
25 Et quae horum sit radices.
26 Saepe anima est indifferens, aliquando in aequilibrio.
27 Quae anima hominis in spe- cie; eiusque facultates.
28 Cum (a) in cognoscendo attentio, reflexio, intelli- gentia,
29 Deinde ingenium, ratio, atque iudicium.
30 Quibus evidentia perfectio- nem, opinio, ignorantia, error imperfectionem offe- runt.
31 Tum (b) in appetendo vo- luntas, et declinatio.
32 Hae agere nequeunt sine momentis.
33 Quae vera sunt aut opinata.
34 Ambo vel in se; vel com- paratiue tantum.
35 Quando appetitiones pug- nent inter se.
36 Definitur actio interna, ex- terna.

*

§.

- terna, mixta, perpetuo.
possibilitas, seu facultas
agendi.
37 Nec non impossibile, ne-
cessarium, contingens.
38 Necessest simplex, et cum
adiunctione interior, ac ex-
terior.
39 Principium quotuplex sit.
40 Gaudet anima spontaneitate,
41 Et nudo arbitrio
42 In actionibus intellectus, et
voluntatis.
43 Refellitur, quod obiici
posset.
44 Gaudet, et libertate.
45 Quod vltius declaratur.
46 Inde nouae actionum diui-
niones, earumque principia
ducuntur.
47 Quae actio lubens, quae
inuita per violentiam, aut
errorem.

§.

- 48 Datur libertas determina-
tionis, executionis, contra-
dictionis, datur et libera
cessatio.
49 Hominis dotes inutiles sine
aliorum auxilio et sociali-
tate.
50 Naturae definitio ad hominis
corpus, atque animam pro-
prie applicatur.
51 Improprie vero ad ejus im-
dolem, temperamentum,
conscientinem et nativita-
tem extenditur.
52 Sed posteriores hae natu-
rae primam illam non tol-
lunt.
53 Et perperam pro vera ho-
minis natura usurpantur.
54 Status quid? naturalis vel
aduentitius.
55 Estque hominis physicus,
vel moralis.

C A P U T II.

*De obligatione, lege, et iure generatim, ac
singillatim Naturali.*

§.

- 56 Per examen animae huma-
ne ad cognitionem aliorum
Dei attributorum peruenit.
57 Finis quid et quotuplex;
quid medium.
58 Quaecunque a Deo creata
sunt, suos habent fines.
59 Qui omnes ad manifestan-
das Dei perfectiones refe-
runtur.
60 Actio, quae cum fine hoc
consentit, bona, quae ab
eo dissentit, mala est.
61 Et quidem naturaliter at-
que interne.

§

- 62 Et iam physice tantum,
iam moraliter, iamque vtro-
que modo.
63 Dantur actiones indifferen-
tes spectata sola earum no-
tione.
64 Non vero cum suis adiun-
ctis consideratae.
65 Nisi quatenus aqualem ha-
bere videntur bonitatem.
66 Nec plus euincunt aduersa-
riorum argumenta.
67 Quid sit obligare in sensu
grammatico.
68 Quid obligatio physica acti-
ua,

6. ua, et passiva; quid regula,
 69 Quae obligationis physicae, et regulae legisque sit essentia.
 70 Obligatio, et lex animalis definitur.
 71 Tum obligatio et lex moralis.
 72 Quodnam huius subiectum sit et obiectum.
 73 Cur promulgatio pertineat ad legis moralis essentiam?
 74 Quae sint legis partes, quid praemium, et poena?
 75 Consilium definitur, eiusque a lege differentia.
 76 Primae obligationis, et legis diuisiones;
 77 Nec non robur atque mensura.
 78 De legibus permissiis.
 79 Quid legum scopus.
 80 Quando legi quis dicatur obtemperare.
 81 Vel eam violare.
 82 Actiones rectae sunt, vel minus rectae.
 83 Licitae, vel illicitae, mo-

- §. raliter possibles, vel impossiles.
 84 Variae Iuris acceptiones declarantur.
 85 Quo sensu Iuri respondeat obligatio.
 86 Officii definitio et diuisio.
 87 Quomodo ab obligatione, et lege liberemur
 88 Delegum collisione.
 89 Obligatio, et lex in diuinam abit, et humanam, in naturalem et positivam.
 90 Argumenta ad probandam legis naturalis existentiam haud satis idonea.
 91 Necessitas alicuius diuinae legis firmius demonstratur.
 92 Et quidem naturalis non modo mechanicae, et animalis,
 93 Sed etiam moralis,
 94 Cui maximum accedit robur a diuinis attributis.
 95 Dubia aduersus datas obligationis, et legis definitiones,
 96 Resoluuntur,
 97 Atque aliae quaedam difficultates refutantur.

C A P U T III.

De legum Naturalium principiis ac proprietatibus.

6.
 98 Translatio et ordo Capitis.
 99 Quae principia sint essendi
L. N.
 100 Quænam existendi.
 101 Principium cognoscendi, vel qua facultas est, vel qua fons, consideratur.
 102 Prius reperitur cum in naturæ stimulis,
 103 Tum maxime in ratione.

- §. 104 Si modo recta sit.
 105 Ea vero ope experientiae confirmatur.
 106 Perperam igitur alii ad ideas legum innatas, vel ad inspirationem,
 107 Alii ad solam auctoritatem recurrunt.
 108 Nec rationem deleuit Adami labes.

§.

- 109 Principii cognoscendi, qua
fons est, requisita.
110 Cur multis inutile, mul-
tis impossibile sit vitium.
111 Probatur illius necessitas,
112 Et dubitationes refutan-
tur.
113 Indicatur legum naturae
fons.
114 Vnde vniqa propositio fun-
damentalis.
115 Dein tres partiales pro-
manant.
116 Est principium nostrum
verum, euidens, et adae-
quatum.
117 Ab eo multi verbis rece-
dunt, non re.
118 Multi vero principio vtur
inadaequato, et partiali.
119 Quae aliae sint apparentis
inter doctores diffensas caus-
sae.
120 Quae principia plane non
sint idonea.

§.

- 121 Ad legum naturalium pro-
prietates pertinet I. earum
perspicuitas.
122 II. Certitudo mathematica.
123 III. Immutabilitas.
124 Quam quidam impugnant
fine causa.
125 IV. Necesitas.
126 V. Aeternitas.
127 VI. Materiae, quam tra-
stat, intrinseca moralitas.
128 Cui aduersariorum argu-
menta nullo modo refragan-
tur
129 VII. Conceptus pro par-
te possibilis abstrahendo a
prima rerum causa.
130 Quidquid alii obloquantur,
131 Plena tamen earum sanctio
non habetur sine vita futura.
132 VIII. Vniuersalitas.
133 IX. Sanctitas atque X. fa-
cilitas.
134 Refelluntur hostes nostrae
disciplinae.

C A P U T IV.

*De iuribus hominum vniuersalibus, et eo, quod inde
fluit, actionum moralium discrimine.*

§.

- 135 Existunt naturalia homi-
num iura.
136 Connata, et vniuersalia.
137 Quae sint aequalia.
138 Sine praerogatiua,
139 Ex quibus conflatur sta-
tus hominum moralis.
140 Naturaliter aequalis.
141 Imperium quia?
142 Inter homines naturaliter
exulat.
143 Suum hominis definitur,
144 Eius partes.

§.

- 145 Alienum meum non est.
146 Laesio quid.
147 Tum iniuria, et infortu-
nium.
148 Ius hominis connatum se-
conseruandi.
149 Et hinc parandi res ne-
cessarias.
150 Tum ius securitatis.
151 Ius defensionis.
152 Ius violentiae.
153 Quod a laesione tantum
ducitur.

- §.
 154 Non vero ex nuda obligatione erga se.
 155 Quae obligatio et ius perfectum vel imperfectum.
 156 Vnde ducatur duplex illius iuris forma,
 157 Et quibus enuntiatis continguntur.
 158 Ius commune, et proprium.
 159 Pax et bellum definitur.
 160 Status naturae est status pacis
 161 Iustum et honestum latifissime.

- §.
 162 Pium, tum iustum, et honestum minus late.
 163 Iustum, aequum, honestum et decorum strictissime.
 164 Virtus, et vitium quid.
 165 Quae varia vtriusque genera.
 166 Iustitia vniuersalis, et particularis.
 167 Expletrix, et attributrix.
 168 Personae et actionis.
 169 Quisque presumendus sit iustus.

C A P U T V.

De varia actionum moralitate, imputatione ac conscientia.

- §.
 170 Differunt actiones moralitate.
 171 Pro obligationis magnitudine.
 172 Ac libertatis.
 173 Adeoque arbitrii, et rationis gradu.
 174 Quis dicatur actionis auctor?
 175 Quid imputatio?
 176 Haec constat ratiocinio.
 177 Tam quoad factum, quam quoad ius.
 178 Est vera, vel falsa,
 179 Certa, vel incerta.
 180 Imputationis subiectum, obiectum, et fundamentum.
 181 Causa actionis solitaria, auxiliatrix, praecipua, subiecta.
 182 Quae causae morales spectantur
 183 Actio non imputatur, si careat spontaneitate.

- §.
 184 Si non sit fortuita agenti.
 185 Vel in eius intelligentiam non cadat.
 186 Ex gradu moralitatis accipitur imputationis mensura.
 187 Actio facilis minus imputanda est, quam difficilis.
 188 Inuita minus, quam vltrenea.
 189 Contra causae praecipuae magis quam subiectae.
 190 Quaenam agendi momenta augent imputationem?
 191 Culpa minus imputatur, quam dolus.
 192 Actio deliberata magis, quam non deliberata.
 193 Quando ex intentione, et proposito imputatio sumat incrementum?
 194 Et pro gradu diligentiae aut negligentiae varietur?
 195 Tum pro modo aetatis, temperaturae, et affectuum:

- §.
 196 Cur actio composita magis aestimetur quam simplex?
 197 Quid forum, et quotuplex?
 198 Existit forum conscientiae.
 199 Haec antecedens est, vel consequens, theoretica, vel practica, bona, vel mala,
 200 Recta, vel errans, probabilis, vel improbabilis, vel dubia.
 201 Quatenus teneamur sequi dictamen conscientiae?
 202 Quid si fuerit errans?
 203 Vel dubium?
- §.
 204 Vel tantum probabile?
 205 Cur id imprimis tenendum sit, quod verisimilimum?
 206 Opinione minus probabili reiecta.
 207 Quid obiciant aduersarii?
 208 Refelluntur argumenta a notione probabili, fauore libertatis, et defectu legis petita.
 209 Tum et reliquiae fallacie diluntur:
 210 Quae dormiens dicatur conscientia, quae exasperata?

C A P U T VI.

De iuribus natur. partibus atque usu.

- §.
 211 Iuris prudentia definitur.
 212 Eius a iurisperitia, et iurisscientia discernitur.
 213 Dividitur.
 214 Quae sit naturalis?
 215 Huius latitudo.
 216 Perperam a quibusdam restringitur.
 217 Societatis noscio.
 218 Ius naturae, vel Ethicum est,
 219 Vel Oeconomicum,
 220 Vel Politicum.
 221 An et priuatum vniuersale?
 222 An Ecclesiasticum vniuersale statuendum sit?
 223 Quid veniat nomine iuris gentium naturalis?
 224 Differt ius naturae a Theologia naturali.
 225 A prudentia Ethica.
- §.
 226 Ab Oeconomico.
 227 Et politico.
 228 A iure diuino positivo vniuersali.
 229 Quod tribus discerni solet notis.
 230 Quamquam hoc nec ab Adamo, nec a Noacho,
 231 Sed primum a Christo repetendum est.
 232 Sine villa tamen derogatione juris naturalis,
 233 Cuius semper eximius est usus;
 234 Praesertim in negotiis sumorum imperantium,
 235 Ac populorum.
 236 Etsi propria sibi condirent iura.
 237 Dein in Theologia dogmatica,
 238 Ac morali.
 239 Quae valeat collectio a legibus

- §.
 248 gibus sacrarum litterarum ad
 Ius N.?
 249 Quae a permissionibus?
 250 Ius N. est Iuris Civilis
 fax,
 251 Tum iuris criminalis,
 252 Atque Ecclesiastici.

- §.
 244 Ad illud exigendae sunt
 aliae leges, et mores popu-
 lorum.
 245 Ceteraque omnia consti-
 tuenda iura.
 246 Quae methodus conueniat
 I. N. disciplinac.

C A P U T VII.

De ortu et progressu Iurisprudentiae naturalis.

- §.
 253 Noticias I. N. cum ipso
 genere humano fuisse prodi-
 das.
 254 Historiam huius discipli-
 nae in tres partes distribui,
 255 Praecipui illius Scripto-
 res.
 256 Quatenus I. N. etiam re-
 uelatione innotuerit.
 257 Tum traditione.
 258 An et septem praeceptis
 Noachicis?
 259 De semi posteris, tum
 Abrahami familia.
 260 De Libro Iobi.
 261 De Moysse et decalogi
 praeceptis.
 262 Quid a prophetis praesti-
 tum?
 263 Sribas et Pharisaeos ra-
 tionis leges corrupisse.
 264 De statu disciplinae I. N.
 sub Chaldeis.
 265 Sub Aegyptiis.
 266 Tum apud Aethiopes.
 267 Persas.
 268 Indos.
 269 Arabes.
 270 Scytas hyperboreos.
 271 Celto Scytas.
 272 Germanos.
 273 Sincenses.

- §.
 268 Et Graecos ante Sogra-
 tem.
 269 De Hesiode.
 270 Homero.
 271 Et septem Graeciae fa-
 pientibus.
 272 De Aesopo.
 273 Pythagora.
 274 De Socratis doctrina.
 275 De illius discipulis.
 276 De Epicuro.
 277 De Romanis.
 278 De illustratione Iuris N.
 per legem euangelicam.
 279 De Patribus Ecclesiae.
 280 Qui a calumniis vindican-
 tur.
 281 De meritis Scholasticorum
 in Iure Nat.
 282 Qui naeui eorum opinati.
 283 Qui autem veri.
 284 De Scriptoribus I.N. Grot-
 tio antiquioribus.
 285 Cur Grotius auctor dica-
 tur huius disciplinae.
 286 Quam perperam nonnulli
 ab initio motuum circa Re-
 ligionem in Germania repe-
 tunt.
 287 De iis qui ad Grotium
 scripserunt.
 288 De Seldeni opere.

§.

- 289 De Hobbesio.
290 Quem Cumberlandus aliqui refutarunt,
291 De Pufendorfio,
292 Et illius aduersariis,
293 De Thomasio,
294 De praecipuis Pufendorfii et Thomasii assertiis,
295 De scriptis Chr. Wolfii, et Sam. de Cocceii.
296 De Koelero, Dariesio,

§.

- alique methodi Wolfianae sectatoribus.
297 De cultura iurispr. nat. apud Gallos.
298 De auctore libri de causis legum,
299 De aliis extraneis Scriptoribus I. N.
300 De progressu iur. natur. in Austriacis Vniuersitatibus.
301 De osoribus, et corruptoribus huius disciplinae.

C A P U T VIII.

De officiis erga Deum seu pietate naturali.

§.

- 302 Partitio Iurispr. naturalis practicae.
303 Capita officiorum erga Deum.
304 Eius ignorantia est inexcusabilis.
305 Quaenam adhuc doctrinæ a vera Dei cognitione abhorreant.
306 Quomodo malo huius vniuersicū summa Dei bonitate conciliantur.
307 Cultus Dei definitur.
308 Summa ad illum obligatio.
309 Est internus, vel externus,
310 Prior in amore Dei,
311 Reuerentia,
312 Fiducia.
313 Et obsequio continetur.
314 Gloriam Dei obscurat omnis supersticio.
315 Et Epicureismus.

§.

- 316 Partes cultus externi.
317 Eo etiam spectant orationes.
318 Templi, dies festi, ceremoniae,
319 Sed seruandus in his modis.
320 Necesitas cultus externi adstruitur.
321 Quid blasphemia, et idolatria, pietas politica?
322 Alia falsae pietatis genera,
323 Et superstitionis.
324 Quo lensu Deum semper colere oporteat.
325 Quid Religio, et quotuplex?
326 Quaenam competit eius libertas.
327 Ecclesiae naturalis notio.
328 Est etiam hodie usus aliquis Religionis naturalis.

CA.

C A P U T I X.

De officiis erga se ipsum.

§.

- 329 Dantur officia erga se.
330 Quisque noscat semet ipsum.
331 Conseruet perficiatque.
332 Quoad intellectum,
333 Et voluntatem,
334 Ideo moderandos esse affectus,
335 Sed et curam corporis habendam,
336 Et interitum vitandum,
337 Res parandas.
338 Adeoque laborandum.
339 Teneatur tamen in his modis.
340 In quo temperantia veretur.
341 Eligendum esse vitae genus.
342 Quibus cautelis.
343 Existimationis, et famae definitio.

§.

- 344 Quae circa famam officia,
345 Et circa fortunam,
346 Coniungenda esse hæc officia,
347 Quae necessitas legem non habeat?
348 Quid ius? quid fauor necessitatis?
349 Quaenam facienda sit exceptio in horum officiorum pugna?
350 Quae res sint preferendae, ac labores?
351 Omnem illicitam esse auochiriam.
352 Quod latius confirmatur.
353 De conflictu officiorum erga se cum officiis erga Deum negatiuis.

C A P U T X.

De naturali aequitate, seu de officiis imperfectis.

§.

- 355 Officia erga alios absoluta sunt, vel hypothetica.
356 Vires hominum esse coniungendos.
357 Et alios iuuandos.
358 Erga quos eadem sint officia ac erga nosmet ipsos.
359 Alii amandi sunt uti nosmet ipsi.
360 Caritas definitur: quae aliae virtutes eam comitantur?
361 Caritas inchoat a semet ipso
362 Quod magis determinatur.

§.

- 363 Praeceptum esse amorem inimicorum lege naturali,
364 Benevolentiae notio, ac beneficentiae.
365 Illa non potest exhaustivis haec potest.
366 Officia sunt erga alios non definita, vel definita.
367 Haec quaedam sunt immodice utilitatis, quaedam ironie.
368 De Beneficentiae modis.
369 An iniusto detur beneficium.
370 Quid gratus animus.

* §

371

§.

371 Quam turpe sit vitium
contrarium?

372 Cur imperfecta dicantur
haec officia?

§.

373 Obligationem ideo non
esse inanem.

C A P U T XI.

De officiis erga alios absolutis perfectis.

§.

374 Neminem esse laendum.

375 Et ita iura sua cuique re-
linquenda.

376 Caudum porro ab alter-
ius animi, ac corporis vio-
latione.

377 Contemptu, aliisque iniu-
rijs,

378 Ac Criminationibus va-
gis.

379 An et ii laudent, qui al-
terius obstant iuri imper-
fecto?

380 Aut qui denegant auxilia?

381 Officia innoxiae utilitatis
negativa esse perfecta.

382 Quod ipsum demonstra-
tur.

383 Ea tamen prius oportet
postulare.

384 Etiam volenti fieri ali-
quando iniuriam.

§.

385 Damni definitio ac diui-
nio.

386 Quotuplex id reparandū
modus sit.

387 Quis damnum praestare
dicatur?

388 An illud furiosi praestent,
aut mente capti?

389 Cur quantitas damni dati
sit definienda?

390 Quid de damno a pluribus
simil illato.

391 Officia erga alios iu-
stitiae praeferenda esse offi-
ciis erga se commodita-
tis,

392 Non autem incolumenta-
tis.

393 Nisi et aliter in pari ne-
cessitate veretur.

394 Quod ad varias species
adplacatur.

C A P U T XII.

De officiis circa significationem mentis.

§.

395 Mentem signis esse decla-
randam.

396 Quae vel expressa sunt,
vel tacita.

397 Quodnam sit officium ge-
nerale sermocinatum.

398 Loqui aut ille actiones
quidem in se sunt indiferentes.

§.

399 Si autem loquimur, falli-
lere alterum non licet.

400 Tam veritas, quam fal-
sitas vel logica est vel mo-
ralis.

401 Vnde duplex eritur veri-
loqui et falsoqui signifi-
catio.

- §.
 401 Mendacii definitio.
 402 Semper illud legi nat. repugnare.
 404 Falsam a nonnullis dari definitionem mendacii ostenditur.
 405 Quae moralitas allegoriae,
 406 Tum sermonis ambiguus.
 407 Ac simulationis?
 408 Non omne falsiloquium esse mendacium.
 409 Quod plures ad falsilo-

- §.
 quium in summa necessitate prolatum extendunt.
 410 Quae illorum rationes.
 411 Contra alii huiusmodi falsiloquium ja labe mendacii liberant.
 412 Quibus fundamentis vtanatur.
 413 De reseruatione, quam vocant, mentali,
 414 Ac aliis mendaciorum latibris.
 415 De reseruatione non pure mentali.

C A P U T XIII.

De Dominio et occupatione.

- §.
 416 Iura rerum particularia.
 417 Non dari a natura res singularum.
 418 Quae iura fuerint communio- nis primacuae.
 419 Qui tunc adprehensionis effectus.
 420 Causae ab illa communio- ne recedendi.
 421 Quid occupatio, et pos- sessio?
 422 Dominium definitur.
 423 Quae communio positiva? quae mixta?

- §.
 424 Nihil adquiritur sine tenu- lo, et modo.
 425 De effectibus occupatio- nis.
 426 Dominium licite fuisse introductum.
 427 Respondetur argumentis aduerfariorum.
 428 Quaenam res possint oc- cupari?
 429 Id exemplis declaratur.
 430 De rebus iacentibus,
 431 Aliisque occupationi haud obnoxii.

C A P U T XIV.

De effectibus Dominii et accessione.

- §.
 432 Qui generalis Dominii ef- fectus.
 433 Tria inde fuere iure spe- cialia.
 434 Quid consequatur ex iure possidendi.

- §.
 435 Tum ex iure ad omne emolumendum.
 436 Denique ex iure dispo- nendi.
 437 Dominum re sua abuti posse.

438

§.

- 438 Quid furtum, rapina, iniuria?
439 An ledat, qui rem alienam a tertio detentam retinet?
440 De damno dato ab animali,
441 An in necessitate res liceat auferre alienas,
442 Vel destruere?

§.

- 443 An tunc debeatur restitutio.
444 Accessio naturalis.
445 Quae eius regulae,
446 Quae capita accessionis industrialis.
447 Quibus principiis haec nascitur.
448 De accessione mixta.

C A P U T X V.

De Pactis.

§.

- 449 Pactum quid?
450 Eius requisita.
451 Verba pro voluntate haberi
452 Elle pactum expressum, vel tacitum.
453 Unilaterale, et bilaterale.
454 Quae vis nudae promissionis.
455 An possit reuocari?
456 Pacta perfecte obligare.
457 Quinam pacisci possint.
458 De pacto errantis gentium.
459 Quid si error sit essentialis,
460 Aut accidentalis?
461 De pacto metu extorto.
462 Quae materia pactorum.
463 De promissione rei illicitae.

§.

- 464 Pactum ius personale producere.
465 Quomodo impleatur.
466 Quando Dominium sine traditione transferatur.
467 Quando vera ea opus sit.
468 Conditio quid?
469 Variae eius species.
470 An datum sub turpi conditione repeti possit.
471 Actum illicitum esse etiam inuidum.
472 Limitatur, si fuerit diuiduus.
473 Vel tertium licite agentem respiciat.
474 Quid dies pacto adiecta operetur.

C A P U T XVI.

De possessionis iure.

§.

- 475 Existere iustum ignoratiam.
476 Quae in ea fiunt, non possunt imputari.
477 Qui bona, qui mala fideli possessor.
478 Quid fierique praestet.

§.

- 479 Qui modi adquirendi opinati.
480 Horum effectus.
481 Quod si verus Dominus superueniat.
482 Notio usucaptionis.

§.

- 483 Cur quidam illam iuri na-
tur. adscribant.
484 Eam ex derelictione non
euinci,
485 Neque ex tacita hominum
conuentione,
486 Neque ex confusione do-
minii,
487 Nec denique ex remedio
communis felicitatis.
488 Sed esse iuris positivi.

§.

- 489 Quid autem possessio im-
memorialis operetur.
490 Quos fructus restitutus pos-
sessor M. F.
491 Quos B. F. Possessor.
492 Quid lucri nomine con-
tineatur.
493 Quid de impensis necessa-
riis ac utilibus.
494 Quid de voluptuariis.
495 Rei pretium nomine im-
penfarum non venit.

C A P U T XVII.

De partis speciatim beneficis.

§.

- 496 Necessitas res inuicem com-
municandi.
497 Inde contractus orti?
498 Quae eorum essentialia,
naturalia, accidentalia.
499 Sunt vel beneficii, vel per-
mutatorii.
500 Donatur res, vel usus
rei fungibilis,
501 Aut non fungibilis,
502 Aut opera.
503 Quid donatio in specie.
504 Quid mutuum.

§.

- 505 Quatenus inuoluat alie-
nationem.
506 Commodatum definitur.
507 Commodatarius nec rem
ante tempus reddere, nec
periculum ferre tenetur.
508 Differt a precasto.
509 Depositum notio, et officium
depositarii.
510 Tum deponentis.
511 Quae mandati natura.
512 An casum ferat mandatarius.
513 Quid sit negotiorum gestor.

C A P U T XVIII.

De pretio.

§.

- 514 Ad quaenam capita con-
tractus permutteriorii redu-
cantur.
515 In his nihil gratis concedi,
516 Et ideo aequalitatem de-
terminandam.
517 Quid valor, et aestima-
tio?
518 Pretii definitio.

§.

- 519 Quae res dicantur aqui-
valentes.
520 Domini esse pretium rei
imponere.
521 Spectata tamen utilitate
cum raritate.
522 Quid pretium vulgare?
523 Quid pecunia?
524 Et pretium eminens?

§.

- 525 Quae eius requisita,
526 Et praecipuus usus?

§.

- 527 Esse aliquod pretium na-
turaliter iniustum.

C A P U T X I X.

De variis permutationum formis.

§.

- 528 Innumerabiles esse permuta-
tionum formas.
529 Quae sint frequentiores.
530 Quod continuatur.
531 Regulae permutationum
generatim.
532 Tum permutationis in
specie.
533 Emotionis essentialia.
534 De curatione praestanda.
535 Quaedam emotionis acci-
dentalia recensentur.
536 Locatio et conductio
quid?
537 Quodnam officium contra-
hentium?
538 Emptorem non esse con-
ductore potiorem.
539 Foenus quid?
540 Non omnem contractum

§.

- foenebrem legi natur. ad-
uersari.
541 Quod latius deducitur.
542 Respondetur argumentis a
ratione petitis.
543 Et ab auctoritate.
544 Cambium quid?
545 Vnde moralitas statuenda
sit?
546 De Emphyteusi.
547 Quomodo amittatur.
548 Feudi notio.
549 De societate negotiatoria
vniuersali.
550 Tum generali, et particu-
lari.
551 Qui contractus aleatorii.
552 Sunt benefici, vel onerosi.
553 Quaedam horum genera
indicantur.

C A P U T X X.

De iureiurando aliisque modis, quibus pacta confirmantur.

§.

- 554 Iurisiurandi definitio ac
admissio.
555 Eius scopus.
556 Quibus cautelis praestan-
dum sit?
557 Nonnisi per Deum iurari
posse.
558 Id religioni iurantis esse
accommodandum.
559 Etsi ea falsa sit.

§.

- 560 Ex iureiurando distinctum
oriri vinculum religionis.
561 Id stare posse sine vinculo
iustitiae.
562 Dummodo possibilis sit
praestatio.
563 Non vero, si eadem re-
pugnet.
564 Iusiurandum sequi natu-
ram actus.

§.

- 565 Nimimum pacti, vel saltem promissionis.
 566 Ideo tenet, et si metu extorqueatur.
 567 Soluitur difficultas.
 568 Quid perjuratio, perrium.
 569 De oppignoratione.

§.

- 570 Et hypotheca.
 571 Quid pactum antichreticum.
 572 Quando pignus distrahi possit.
 573 Quid fideiussio, et eius effectus.
 574 Varios esse cauendi modos.

C A P U T XXI.

De modis, quibus obligationes et contractus cessant.

§.

- 575 Liberatio definitur.
 576 Et solutio.
 577 Tum compensatio.
 578 Oblatio debiti.
 579 An debitor rei interitus liberetur?
 580 De obligatione conditioni, diei, vel statui adligata.
 581 An perfidia obligatio rumputur.
 582 Quae obligatio remitti possit,

§.

- 583 An iurata?
 584 Varia esse remissionis genera.
 585 De nouatione, et adsignatione.
 586 De delegatione.
 587 De cessione.
 588 Quinam ex his modis liberationem inuoluant.
 589 De confusione.
 590 et 591. Quatenus mors ab obligatione liberet.

C A P U T XXII.

De legum et pactorum interpretatione.

§.

- 592 Quid interpretari?
 593 Doctrinam hanc aiure nat. non esse alienam.
 594 Quid opponisoleat.
 595 Respondetur.
 596 Cur necessaria interpretatione.
 597 Ex quo principio ducatur.
 598 Spectandum esse sensum vulgarem.
 599 Et quidem temporis, quo voces sunt prolatae.
 600 Tum sensum technicum.

§.

- 601 In dubio recurrentum esse ad coniecturas.
 602 Hes pendere a substrata materia.
 603 Effectu.
 604 Coniunctis.
 605 Ac maxime a ratione loquentis.
 606 Quod probatur magis.
 607 Rationem iam Philosophice, iam Historice patere.
 608 Interpretationem esse declaratiuam.
 609 Extenuiam.

§.

- 610 Restrictiuam.
611 Quando quid in fraudem
legis fieri dicatur.

§.

- 612 De Regula: odia restrin-
genda, fauores ampliandos.

C A P U T XXIII.

*De remediiis, quibus ius suum persequi licet in
statu naturali.*

§.

- 613 Connexio.
614 An quis ad cultum Dei
internum cogi possit.
615 An ad externum.
616 An ad officia affirmativa.
617 Quando incipit ius cogendi.
618 Quinam esse debeat coac-
tioneis scopus.
619 Praferenda media leniora.
620 Quaenam hue pertineant
generatim.
621 Quinam dicantur litigare.
622 Quando liceat probatione
supercedere.
623 Quando vero probatione
opus sit.
624 Quando onus probandi in
alterum reiiciatur.
625 Quinam sint probandi
modi.
626 Vnum testem nec iur. nat.
sufficere.
627 Quando lis sit decisa.
628 Quid si probationes defi-
ciat.
629 Nec ius dubium cuiquam
auferri posse.
630 De Colloquiis.
631 Compositione.
632 Compromisso.
633 Sorte.
634 Non omnem laesionem esse
iustum belli caussam.
635 Quinam sit hostis.

§.

- 636 An bellum detur iustum ex
vtraque parte.
637 Quod bellum offensuum,
quod defensuum.
638 Quae falsa aliorum ac-
ceptio.
639 Quodnam iustum praefu-
matur.
640 Ius beli esse indefinitum.
641 Spectare ad omnem vio-
lentiam, et paenam.
642 Pro iudicio laesi.
643 Yetitam tamen esse vin-
dictam.
644 Hostem ab inimico differ-
re.
645 Quid moderamen incul-
patae tutelae.
646 Defensionem esse licitam
contra furiosum.
647 An semper sit praecepta.
648 De defensione famae.
649 Et rerum.
650 Quando defensio caritati
saltem aduersetur.
651 De iure praeueniendi.
652 De auxiliis bellicis.
653 De iis qui sequuntur neu-
tras partes.
654 Non dari ius victoriae.
655 Omne duellum esse illici-
tum.
656 Id latius quincitur.
657 Resoluuntur difficultates.

658

§.
658. An legi Euangelicae bel-
lum repugnet.

§.
659 Loca SS. litterarum de-
clarantur.

C A P U T XXIV.

De Societate generatione.

- §.
660 Nemini a Natura ius per-
fectum in alterum compe-
tere.
661 Quomodo adquiratur.
662 Quae essentialia sint soci-
tatis.
663 Aliam partitiam esse,
aliam legalem.
664 Nunquam ad illicita per-
tinere.
665 Societatem esse personam
moralem.
666 Quae eius salus.
667 Principia legum socia-
lium.
668 Quomodo socii laedan-
tur.
669 An haec laesio ius cogendi
semper producat.
670 De libertate sociali.
671 De pugna officiorum in
Societate.
672 Probatur, praferendam
sibi esse societatem.
673 Quatenus salus societas
suprema lex sit.
674 Quae societas simplex,
quae composita.
675 Quae aequalis, quae in-
aequalis.

- §.
676 Quomodo negotia in so-
cietate aequali determinen-
tur.
677 Quomodo nouo consensu
opus.
678 Quid et quotplex sit suf-
fragium.
679 Quomodo fiat conclusum.
680 An maiora sufficient.
681 Quid si tres essent senten-
tiae.
682 Vota absentium accresce-
re praesentibus.
683 De legibus socialibus.
684 Quando cessent.
685 De statu societatis inae-
qualis.
686 Quae iura imperii sint.
687 Quae non sint.
688 Imperium absolutum, li-
mitatum, despoticum.
689 Postremi vnicam esse for-
man.
690 Imperium a dominio dif-
ferre.
691 Quae actiones puniri pos-
sint.
692 De iure societatis erga
non socios.
693 Quibus modis societas
finiatur.

C A P U T XXV.

De Societate Coniugali.

§.

- 694 Quae societates minores
sint examinandae.
695 Sobolem esse propagan-
dam.
696 Et educandam.
697 Matrimonium definitur.
698 Explicatur eius societatis
natura.
699 Omnem vetitam esse scor-
tationem lege N.
700 An Matrimonium societas
sit necessaria?
701 Et aequalis?
702 Quinam id contrahere
possit?
703 An errore et metu diri-
matur?
704 Quid sint sponsalia?
705 De eorum effectu.
706 Quid polygamia.
707 An vetita sit polyan-
dria?
708 An polygynaecia I. N. ab-
soluto.
709 An hypothetico.

§.

- 710 De officiis societatis con-
iugalnis generatim.
711 Ea esse personalia.
712 Quid consanguinitas.
713 Gradus.
714 Linea recta, obliqua.
715 Ratio computandi gradus
in linea recta.
716 Quae linea collateralis.
717 Quinam hac continean-
tur.
718 Regulae gradus compu-
tandi in hac linea.
719 De adfinitate.
720 Cur Matrimonia in linea
recta multis vetita videan-
tur.
721 Ast quae vera eius prohi-
bitionis causa.
722 An etiam in linea obliqua
prohibeantur L. N.
723 De diuortio generatim il-
licito.
724 Quatenus L. N. fuerit
permisum.

C A P U T XXVI.

De Societate Parentum et liberorum.

§.

- 725 Liberos iure conatu se
conseruandi gaudere.
726 Obligatio eos educandi.
727 Inde oritur potestas pa-
rentalis.
728 Quam Grotius generatio-
ni tribuit.
729 Hobbesius vero ab occu-
patione deriuat.

§.

- 730 Imperium parentale non
esse dominium.
731 Quae eius mensura?
732 Liberos semper iniuste ex-
poni.
733 An hi praestare teneantur
sumtus educationis?
734 Quando inchoet societas
parentum cum liberis?

735.

§.

- 735 Quae iura sint parentum
in pacta liberorum.
736 Et in res ab iis adquisi-
tas?
737 Qui impuberis, mino-
rennes, maiores.
738 Quando cesset potestas pa-
rentalis.
739 Quid emancipatio
740 De nuptiis minoren-
nium.

§.

- 741 Cur quidam parentum po-
testatem putent esse perpe-
tuam.
742 Ea alienari non potest.
743 Nisi quoad exercitum.
744 De societate tutelari.
745 Potestatem vtriusque pa-
rentis esse aequalem.
746 Quid de natis extra ma-
trimonium.

C A P U T XXVII.

De societate herili.

§.

- 747 Vnde obligatio nascatur
ad praefandas operas.
748 Qui herus sit, qui famu-
lus.
749 Quae inter hos socie-
tates,
750 Et permutatio.
751 Qui famuli mercen-
arii.
752 Quae seruitus obnoxia.
753 Cur herus etiam dominus
dicatur.
754 Quae seruitus vtronea,
quae coacta.
755 Neminem esse natura
seruum.
756 Qui serui sint manci-
pia.
757 Differre seruum pacti-
tum à coacto ratione ope-
rarum.
758 Tum quoad ius alienan-
di.

§.

- 759 Et obligationem alimen-
torum.
760 De prole ancilarum.
761 Non esse eam naturaliter
in seruitute.
762 Respondetur aduerfa-
riis.
763 Quatenus serui non sint
personae.
764 Non dari in illos ius vi-
tae et necis.
765 Posse tamen puniri.
766 De damno à seruis da-
to.
767 Dominum non teneri ad
reparationem.
768 et 769 Argumenta adver-
fariorum.
770) Soluuntur.
771)
772 De modis finiendi serui-
tutem.

C A-

C A P U T XXVIII.

De Domo et successionis iure.

§.

- 773 Familia definitur.
774 Indiget peculiari scopo.
775 Quinam sit.
776 Est semper societas inae-
qualis.
777 Quinam in ea imperio
gaudeat.
778 Iura huius imperii decla-
rantur.
779) Continuatio.
780)
781 Officia patris et matris
familias inter se.
782 Hereditas quid.
783 Iura Domini in dispo-
neando de re sua.
784 Quid testamentum et pac-
tum successorum.
785 De effectu parti successo-
rii,
786 Et testamenti.
787 Hereditatem esse rem ia-
centem.
788 An testamenta sint I. N.
789 De variis disponendi mo-
dis,
790. Ac voluntatis declaratio-
ne.
791 De successione ab intestato,
792 Et eius fundamento.
793 Quoad descendentes pri-
mi gradus,

§.

- 794 Et vteriorum,
795 Tum Quoad ascendentess
proximos,
796) Et remotiores,
797)
798 Dein quoad collaterales.
799 Denique coniuges,
800 Et adfines,
801 Aliosque proximos socios.
802 Quando et quotupliciter
hereditas deteratur.
803 Qui modus in dubio praef-
sumatur.
804 Solennia testamenti iu-
ris N.
805 In quo sint posita.
806 De exheredatione.
807 Et portione legitima.
808 Quomodo acceptetur he-
reditas.
809 An non adita transmitta-
tur.
810 De obligatione heredis.
811 Quomodo hereditas omit-
tatur.
812 De infirmatione testamen-
torum.
813) Cur quidam negent suc-
814) cessiones esse iuris na-
ture.
815) Respondetur.
816)

